

KWIECIEŃ 2025

„Monitor Japoński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną Japonii, ze szczególnym naciskiem na aktywność w regionie Europy Środkowo-Wschodniej i w Unii Europejskiej

DR MARCIN SOCHA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet Łódzki

MONITOR JAPOŃSKI

KWIECIEŃ 2025

Japonia na liście państw objętych cłami przez Donalda Trumpa

Wydarzenia w kwietniu dobitnie pokazały, że największym wyzwaniem dla administracji Ishiby Shigeru będzie próba ułożenia relacji handlowych ze Stanami Zjednoczonymi. Pomimo udanego spotkania w Waszyngtonie oraz obietnic rozwoju wzajemnej współpracy w obszarze wojskowym i gospodarczym, Japonia znalazła się na liście państw objętych nowymi cłami, która została zaprezentowana na początku miesiąca. Wysokość ceł nałożonych na Japonię wynosi 24%.

I. WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

1 kwietnia: premier Ishiba próbuje uspokoić napięte nastroje handlowe w relacjach z USA. Ishiba Shigeru bardzo poważnie podszedł do groźby nałożenia ceł na japońskie samochody i inne towary. Na początku kwietnia szef rządu próbował uspokoić burzliwe nastroje związane z nowymi cłami. Premier obiecał podjęcie bezpośrednich rozmów z prezydentem Trumpem oraz wprowadzenie szeregu działań ochronnych, takich jak wsparcie dla średnich i małych przedsiębiorstw. Sekretarz Gabinetu Hayashi Yoshimasa wyraził ubolewanie z powodu nałożenia dodatkowych ceł i stwierdził, że naruszają one założenia dwustronnego porozumienia handlowego.

3 kwietnia: Japonia na liście państw objętych nowymi cłami USA. Japonia znalazła się na liście państw objętych nowymi cłami, która została zaprezentowana na początku miesiąca. Wysokość ceł nałożonych na Japonię wynosi 24%. Należy również zaznaczyć, że Donald Trump przedstawił „wysokość ceł”, jakimi są objęte produkty ze Stanów Zjednoczonych, która została „obliczona” biorąc pod uwagę inne bariery handlowe oraz manipulacje walutowe. W przypadku Japonii cła te mają wynosić 46%.

7 kwietnia: japońskie Siły Samoobrony z misją pomocową w Mjanmie. Japoński rząd wysłał jednostki Sił Samoobrony do Mjanmy, aby wesprzeć poszkodowanych w niszczycielskim trzęsieniu ziemi. Kilkudziesięciu pracowników SDF weźmie udział w misji transportu zaopatrzenia medycznego i materiałów pomocowych za pośrednictwem samolotów. Decyzja ta wynika z raportów zespołu zwiadowczego SDF, który przybył do Mjanmy na początku kwietnia w celu zebrania informacji i oceny sytuacji na miejscu. Decyzję o

rozmieszczeniu jednostek SDF komplikuje odmowa Japonii uznania junty Mjanmy, która jest zaangażowana w wojnę domową od czasu przejęcia władzy w zamachu stanu w 2021 roku.

8 kwietnia: premier Ishiba próbuje bezpośrednich rozmów z Donaldem Trumpem. Premier Ishiba odbył rozmowę telefoniczną z Donaldem Trumpem, w której zabiegał o wyłączenie Japonii z listy państw objętych cłami. Rozmowa nie przyniosła jednak oczekiwanych efektów. Prezydent Stanów Zjednoczonych wyraził szereg poważnych rząduń w stosunku do Japonii. Najpoważniejszym z nich jest drastyczne zmniejszenie różnicy w bilansie handlowym. W rezultacie szef japońskiego rządu stwierdził, że polityka handlowa Donalda Trumpa zagraża nowym japońskim inwestycjom, które miały zostać uruchomione na terenie Stanów Zjednoczonych. Podjęto decyzję o wysłaniu zespołu negocjacyjnego do Waszyngtonu w celu kontynuowania rozmów.

9 kwietnia: premier Ishiba powołuje specjalną grupę zadaniową w odpowiedzi na cła Stanów Zjednoczonych. Premier Ishiba zwołał specjalną grupę zadaniową w której skład weszli członkowie rządu i przedstawiciele biznesu. Zadaniem zespołu, na którego czele stoi Akazawa Ryosei i Sekretarz Gabinetu Hayashi Yoshimasa jest przygotowanie wewnętrznych środków zaradczych przeciwko amerykańskim cłom. Szefowie poszczególnych resortów mają opracować pakiet pomocowy dla przedsiębiorstw, które ucierpią z powodu wprowadzenia ceł. Nishida Makoto, sekretarz generalny partnera koalicyjnego Komeito, zasugerował wprowadzenie wsparcia finansowego dla firm i dotacji na utrzymanie zatrudnienia jako środków nadzwyczajnych. Jego zdaniem rząd powinien podjąć dodatkowe kroki, takie jak zasiłki, obniżki podatków i podwyżki płac w celu „ustabilizowania popytu krajowego”. Premierowi udało się także uzyskać wsparcie ze strony największych związków zawodowych skupionych w ramach organizacji „Rengo”.

10 kwietnia: Donald Trump zawiesza cła na 90 dni. Działania Donalda Trumpa wystraszyły znaczną część globalnych inwestorów co mogło doprowadzić do wybuchu nowego kryzysu gospodarczego. Na szczęście dla japońskiego rządu i innych państw objętych cłami prezydent Trump poinformował o zawieszeniu decyzji o wprowadzeniu ceł na 90 dni dla wszystkich państw z wyłączeniem Chin. Bez wątplenia komunikat pozwolił odetchnąć premierowi Ishibie i członkom japońskiego rządu, oraz dał więcej czasu na przygotowania do dalszych rozmów.

14 kwietnia: premier Ishiba szuka poparcia międzynarodowego w walce z amerykańskimi cłami. Równolegle do działań gospodarczych premier Ishiba rozpoczął własną ofensywę dyplomatyczną, skupiającą inne państwa dotknięte polityką celną Donalda Trumpa. W oficjalnym przemówieniu szef japońskiego rządu stwierdził, że amerykańskie cła mogą potencjalnie zakłócić globalny

porządek gospodarczy i wyrządzić poważne szkody światowej gospodarce. Premier podkreślił jednak, że Japonia będzie szukać wspólnej płaszczyzny ze Stanami Zjednoczonymi w kwestii tego, jak oba kraje mogą współpracować w różnych kwestiach, od handlu po bezpieczeństwo narodowe.

17 kwietnia: pierwsza runda negocjacji handlowych Japonia-USA. Na czele japońskiej delegacji handlowej stanął Akazawa Ryosei, minister odpowiedzialny za rewitalizację gospodarczą. Stany Zjednoczone reprezentował sekretarz skarbu USA Scott Bessent. Strona amerykańska bardzo szybko przedstawiła szereg zarzutów powołując się na pozataryfowe bariery handlowe, manipulacje walutowe i dotacje rządowe po stronie japońskiej. Zgodnie z zapowiedziami prezydenta Trumpa negocjacje mają skupić się na zapewnieniu dostępu do japońskiego rynku rolno-spożywczego oraz zwiększeniu eksportu amerykańskich samochodów. Minister Akazawa przedstawił oficjalną prośbę o wyłączenie Japonii z dodatkowych cel i wyraził gotowość do rozpatrzenia stanowiska USA. Nieoczekiwanie w rozmowach bezpośrednio uczestniczył prezydent Trump, który poruszał kwestie związane nie tylko z handlem ale także te dotyczące bezpieczeństwa. Prezydent Trump naciska na zwiększenie udziału Japonii w partycypacji w kosztach utrzymywania amerykańskich baz wojskowych. Donald Trump wyraził również niezadowolenie z niskiej sprzedaży amerykańskich samochodów w Japonii i zażądał wyeliminowania deficytu handlowego USA z Japonią, który w 2024 r. wynosił 68,5 mld USD.

18 kwietnia: nowy ambasador Stanów Zjednoczonych w Japonii. Nowym ambasadorem USA w Japonii został George Glass. George Glass powiedział wcześniej, że będzie musiał poprosić Japonię o zwiększenie wkładu finansowego na utrzymanie sił amerykańskich w tym kraju, odnosząc się do umowy, która ma być renegocjowana w 2027 roku. Pierwsze przemówienie nowego ambasadora koncentrowało się głównie na zagrożeniu ze strony ChRL. Jego zdaniem pomimo różnic Tokio i Waszyngton muszą skupić się na odpieraniu działań Chin bardziej niż kiedykolwiek.

22 kwietnia: japoński rząd gotowy do prowadzenia dalszych rozmów z USA. Pierwsza runda negocjacji handlowych pokazała, że administracji Stanów Zjednoczonych zależy na pokazaniu szybkiego sukcesu w rozmowach. W odpowiedzi, premier Ishiba Shigeru stwierdził, że Japonia jest otwarta na rozmowy dotyczące ułatwienia sprzedaży amerykańskich samochodów w Japonii, ale kategorycznie sprzeciwia się łączeniu rozmów handlowych z kwestiami bezpieczeństwa. Stronie amerykańskiej nie udało się również uzyskać szybkiej odpowiedzi dotyczącej perspektyw rozszerzenia dostępu do japońskiego rynku żywności. Premier Ishiba podkreślił, że Japonia nie może bronić swoich interesów narodowych, jeśli pójdzie na ustępstwa we wszystkich

obszarach. Kluczowym elementem japońskiej strategii ma być pokazanie korzyści, płynących z japońskich inwestycji w USA.

24 kwietnia: japońska opozycja krytykuje postawę rządu Ishiby w rozmowach z USA. . Główna opozycyjna Japońska Partia Konstytucyjno-Demokratyczna zakwestionowała wybór Akazawy Ryoseia na szefa zespołu negocjacyjnego, biorąc pod uwagę jego „niewystarczającą rangę” polityczną i brak doświadczenia. Szef największej partii opozycyjnej Noda Yoshihiko nazwał działania administracji Ishiby w rozmowach z Donaldem Trumpem „dyplomacją trybutarną” a nawet poddańczą. Jego zdaniem pod przewodnictwem PLD Japonia nie jest równoprawnym partnerem w rozmowach ze Stanami Zjednoczonymi. Szef CDP w mocnych słowach nazwał wizytę Akazawy w Waszyngtonie światowym upokorzeniem. Jako dowód przywołał zdjęcie uśmiechniętego szefa japońskiej delegacji, który ma na głowie czerwoną czapkę z napisem „Make America Great Again”.

25 kwietnia: rząd przedstawił pakiet pomocowy w odpowiedzi na amerykańskie cła. Pakiet pomocowy składa się z pięciu filarów, które koncentrują się na wsparciu finansowym dla korporacji i pobudzeniu wewnętrznej konsumpcji. Premier Ishiba obiecał obniżenie cen benzyny i oleju napędowego o 10 jenów za litr, zapewnienie dotacji do rachunków za energię i rozszerzenie dostępu do niskooprocentowanych pożyczek dla mniejszych firm.

25 kwietnia: japońska opozycja proponuje obniżenie podatków na żywność. Konstytucyjna Partia Demokratyczna zaproponowała obniżenie podatku konsumpcyjnego od artykułów spożywczych z 10% do zera na rok, w związku z gwałtownym wzrostem cen żywności. Kraj przygotowuje się na pogłębienie inflacji i dodatkowego uderzenia ze strony wyższych cel amerykańskich. Premier Shigeru Ishiba jak dotąd odrzucał propozycję zmiany stawki podatku konsumpcyjnego. Wzrost cen żywności jest jedną z głównych przyczyn słabnącego poparcia dla rządzącej koalicji.

28 kwietnia: spadek zaufania Japończyków do Stanów Zjednoczonych. Badania opinii publicznej przeprowadzone w kwietniu pokazały, że 77% Japończyków nie wierzy w gwarancje bezpieczeństwa składane przez administrację Donalda Trumpa. Spadek zaufania w dłuższej perspektywie będzie prowadził do dalszych nacisków na zwiększenie zbrojeń, ale może także dać wiatr w żagle dla bardziej konserwatywnej części japońskiej sceny politycznej, która będzie budować swoją pozycję na nasileniu konfrontacji ze Stanami Zjednoczonymi.

28 kwietnia: Japonia i Wietnam uruchamiają dialog ministerialny ds. bezpieczeństwa. Przywódcy Japonii i Wietnamu zgodzili się ustanowić ramy

dialogu na szczeblu wiceministrów spraw zagranicznych i obrony, dotyczącego współpracy obronnej i technologicznej. Posunięcie to może uczynić Wietnam czwartym odbiorcą japońskiego programu oficjalnej pomocy w zakresie bezpieczeństwa, który rozpoczął się w 2023 r., wśród członków Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej, po Filipinach, Malezji i Indonezji.

KOMENTARZ

Pomimo udanego spotkania w Waszyngtonie w lutym oraz obietnic rozwoju wzajemnej współpracy w obszarze wojskowym i gospodarczym, Japonia znalazła się na liście państw objętych nowymi cłami, która została zaprezentowana na początku miesiąca. Nałożenie nowych ceł na Japonię jest katastrofalną wiadomością dla administracji premiera Ishiby, który od kilku miesięcy wyrażał nadzieję, że uda mu się zyskać zrozumienie prezydenta Stanów Zjednoczonych i uniknąć nowych opłat. Największym problemem jest nieprzewidywalność polityki prezydenta Donalda Trumpa, co miało swój wyraz kiedy przywódca Stanów Zjednoczonych tydzień po wprowadzeniu ceł poinformował o ich zawieszeniu na okres 90 dni. Bez wątplenia przedstawienie listy ceł nałożonych na niemal wszystkich partnerów USA należy traktować jako próbę rozpoczęcia poważnych negocjacji handlowo-inwestycyjnych, które pokażą ile stronie amerykańskiej uda się ugrać w rozmowach z Japonią.

Pomimo odbycia długiej rozmowy telefonicznej z prezydentem Trumpem, premier Ishiba stwierdzi, że nie widzi dalszego sensu prowadzenia bezpośrednich negocjacji z prezydentem Stanów Zjednoczonych na najwyższym szczeblu. Donald Trump w mocnych słowach skrytykował Japonię za niekorzystny bilans handlowy, domagając się wprowadzenia ułatwień dla eksportu amerykańskich samochodów oraz zwiększenia dostępu do japońskiego rynku rolno-spożywczego.

Podsumowując wewnętrzne działania administracji Ishiby Shigeru należy zauważyć, że decyzja o nałożeniu ceł na Japonię została potraktowana jako poważny kryzys narodowy. Zwołanie specjalnych zespołów „szybkiego reagowania” oraz mobilizacja biurokratów na każdym szczeblu przypomina walkę z katastrofami naturalnymi czy pandemią. Co ciekawe, język premiera Ishiby i innych japońskich polityków również przypomina ten używany podczas sytuacji kryzysowych. Przewodniczący Komeito Makoto Nishida powiedział, że w odpowiedzi na politykę Donalda Trumpa „należy zmobilizować wszystkie dostępne środki, aby chronić życie ludzi”.

Pierwsza runda negocjacyjna, której przewodzili japoński minister ds. rewitalizacji gospodarczej Ryosei Akazawa oraz sekretarz skarbu USA Scott

Bessent pokazała, że administracja Donalda Trumpa liczy na szybkie zmuszenie japońskiego rządu do ustępstw. Ku zaskoczeniu strony japońskiej w rozmowach uczestniczył sam prezydent Trump, który oprócz kwestii handlowych poruszył wiele kwestii związanych z obszarem współpracy ds. bezpieczeństwa. Taktykę tę należy wyraźnie potraktować jako próbę zastraszenia Tokio. Jeżeli rząd Ishiby nie zgodzi się na ustępstwa w handlu Stany Zjednoczone mogą wycofać się z pewnych obietnic dotyczących bezpieczeństwa Japonii. Szef japońskiego rządu kategorycznie nie zgodził się na poruszanie kwestii bezpieczeństwa podczas rozmów handlowych.

W początkowej rundzie negocjacji Akazawa poprosił Stany Zjednoczone o ponowne rozważenie ceł nałożonych na samochody, stal i aluminium, a także podstawowej 10-procentowej taryfy. Kolejna runda negocjacji handlowych ma odbyć się na początku maja. Pomimo tego, że pierwsza runda negocjacyjna nie przyniosła rozstrzygnięcia, wywołała poważne skutki dla wewnętrznej pozycji premiera Ishiby. Ugrupowania opozycyjne skrytykowały postawę japońskich negocjatorów nazywając ją "służalczą" w stosunku do Donalda Trumpa. Dlatego też w następnych tygodniach można spodziewać się znacznie ostrożniejszych i bardziej asertywnych deklaracji ze strony japońskiego rządu.

II. JAPONIA W EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

4 kwietnia: rozszerzenie współpracy japońsko-ukraińskiej. Podczas spotkania z ambasadorem Japonii na Ukrainie, Nakagome Masashim, i szefem JICA Ukraina, Matsunagą Hidekim, Svitlana Hrynychuk, Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych Ukrainy, omówiła kluczowe obszary współpracy w zakresie ochrony środowiska i działań na rzecz klimatu. W 2024 r. Ukraina podpisała z Japonią protokół ustaleń dotyczący współpracy w ramach JCM. Minister omówiła pogłębienie współpracy w zakresie zaopatrzenia w wodę i rozwoju infrastruktury hydraulicznej w związku z prowadzonymi działaniami wojennymi. Minister omówiła również swoją wizytę w elektrowni jądrowej w Czarnobylu z francuskimi partnerami w celu sprawdzenia możliwości inwestycyjnych.

13 kwietnia: otwarcie polskiego pawilonu na Expo 2025. Minister rozwoju i technologii Krzysztof Paszyk uroczystie otworzył Pawilon Polski na EXPO 2025 w Osace. Pawilon przez blisko pół roku będzie służył promocji polskiej gospodarki i inwestycji. Koncepcja ekspozycji w Pawilonie Polski składa się z instalacji artystycznych, które prezentują polską kreatywność, dziedzictwo kulturowe i nowoczesne technologie.

18 kwietnia: Japonia oferuje kolejną pożyczkę dla Ukrainy w ramach G7.

Japonia podpisała porozumienie z Ukrainą w sprawie krajowi pożyczki w wysokości 3 miliardów dolarów pochodzących z rosyjskich aktywów. Pożyczka jest częścią programu G7 Nadzwyczajnego Przyspieszenia Dochodów dla Ukrainy, który ma na celu zapewnienie Kijowowi 50 miliardów dolarów na odbudowę i potrzeby obronne. Fundusze będą wypłacane przez 30 lat i kierowane na potrzeby budżetowe oraz wsparcie odbudowy i rozwoju.

22 kwietnia: Japonia zaopatrzy Ukrainę w dane wywiadowcze.

Japoński Uniwersytet w Kyushu zgodził się dostarczyć ukraińskiej agencji wywiadu wojskowego (HUR) obrazy z radaru z syntetyczną aperturą (SAR). Japońskie i ukraińskie władze rozpoczęły dyskusję na temat możliwego wsparcia w lutym. Ośrodek iQPS, który planuje wystrzelić swojego siódmego satelitę obserwacyjnego SAR pod koniec 2026 r., uzgodnił z Kijowem termin od dwóch do trzech miesięcy na zainstalowanie odpowiedniego oprogramowania na platformach ukraińskiego wywiadu. Technologia SAR, która może odtwarzać dwuwymiarowe lub trójwymiarowe obrazy krajobrazów lub obiektów, ma szerokie zastosowania wojskowe.

23 kwietnia: przedstawiciele województwa łódzkiego na otwarciu Expo w

Osace. Województwo Łódzkie przejmie polski pawilon od 27 kwietnia do 3 maja. W Osace odbędą się liczne wydarzenia takie jak pokaz mody z udziałem łódzkich marek odzieżowych, prezentacje, koncerty oraz warsztaty edukacyjne przygotowane przez łódzkie uczelnie. W otwarciu polskiego pawilonu wzięli udział wicemarszałek Województwa Łódzkiego Piotr Wojtysiak oraz Prezes ŁSSE Tomasz Sadzyński. Podczas dni łódzkich zostaną zaprezentowane firmy z naszego regionu takie jak Corin, Lucku Handmade, Olejarnia Olejvita, Wiatrowy Sad czy też SnackLab.

III.SYTUACJA GOSPODARCZA

2 kwietnia: pogorszenie nastrojów inwestycyjnych z powodu groźby

nałożenia ceł. Nastroje biznesowe wśród dużych japońskich producentów pogorszyły się po raz pierwszy od roku z powodu obaw o nałożenie nowych ceł przez prezydenta USA Donalda Trumpa. Kwartalne badanie Banku Japonii „tankan” wykazało, że indeks dla dużych producentów, który pokazuje odsetek firm przewidujących dobre warunki spadł do poziomu plus 12 z plus 14 w grudniu, co stanowi pierwszy spadek od czterech kwartałów. Główni producenci obejmują kluczowe sektory motoryzacyjny i elektroniczny, których eksport do USA jest głównym motorem napędowym japońskiej gospodarki. Amerykańskie cła na samochody są problemem dla głównych producentów, takich jak Toyota Motor Corp. i Nissan Motor Corp.

18 kwietnia: Japonia notuje 63 miliardów USD nadwyżki handlowej z USA.

Według wstępnych statystyk, globalny deficyt handlowy Japonii wyniósł 5,2 bln jenów (37 mld USD) w ubiegłym roku podatkowym. Jednocześnie nadwyżka w handlu z USA wzrosła do 9 bln jenów (63 mld USD). Prezydent Donald Trump planuje nałożyć 24% cła na import z Japonii. Po tym, jak rynki finansowe wpadły w panikę, prezydent zawiesił obowiązywanie ceł na 90 dni. Japonia nadal stoi w obliczu 10% podstawowej taryfy celnej i 25% podatku od importowanych samochodów, części samochodowych, eksportu stali i aluminium. Jeżeli cła wejdą w życie japońskie firmy samochodowe mogą stracić kilkanaście miliardów USD.

19 kwietnia: firma Rapidus uruchamia produkcję czipów na Hokkaido.

Firma Rapidus uruchomiła w Chitose na Hokkaido próbną linię produkcyjną najnowocześniejszych półprzewodników 2-nanometrowych. Jest to kluczowy krok dla japońskich ambicji Japonii w zakresie produkcji półprzewodników. Otwarcie fabryki wywołało gwałtowny wzrost cen gruntów, przyciągnęło nowe inwestycje i rozpoczęło napływ powiązanych firm do miasta. Planowana jest również budowa drugiej fabryki. Do 2036 roku projekt ma wygenerować do 18,8 biliona jenów wpływu gospodarczego na całym Hokkaido.

21 kwietnia: nieskuteczna walka z rosnącymi cenami ryżu. Na początku kwietnia japoński rząd po raz trzeci ogłosił, że wypuści na rynek kolejne 100 000 ton rezerw ryżu. Jest to kolejna próba zahamowania wzrostu cen tego podstawowego produktu. Kolejne uwolnienia planowane są co miesiąc do lipca. Rząd skupia się na krótkotrwałych niedoborach podaży, lecz nie porusza problemów związanych z niedoborem pól uprawnych i sezonowych nadwyżek ryżu.

25 kwietnia: zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych drugi rok z rzędu.

Emisje gazów cieplarnianych w Japonii spadły do rekordowo niskiego poziomu w roku 2023. Spadek emisji jest rezultatem zmniejszenia produkcji oraz większego wykorzystania energii odnawialnej i jądrowej w koszyku energetycznym. Do marca 2024 r. krajowe wyniosły łącznie 1,07 mld ton dwutlenku węgla, co stanowi spadek o 4 procent w porównaniu z rokiem 2022 i oznacza najniższy poziom od czasu udostępnienia porównywalnych danych w roku 1990. Japonia dąży do osiągnięcia zerowej emisji gazów cieplarnianych netto do 2050 r. oraz zmniejszenia emisji o 60 procent w roku 2035 i 73 procent w roku 2040, w porównaniu z rokiem 2013.

26 kwietnia: liczba odwiedzających wystawę Expo w Osace przekroczyła milion. Łącznie około 1,02 miliona osób odwiedziło wystawę przed rozpoczęciem „Złotego Tygodnia”. Organizatorzy liczą na przyciągnięcie ponad 28 milionów odwiedzających Osakę podczas sześciomiesięcznego wydarzenia, które potrwa do 13 października. Sprzedaż biletów wstępu na Wystawę

Światową w Osace przekroczyła 10 milionów w ciągu około dwóch tygodni od jej otwarcia. Japońskie Stowarzyszenie Wystawy Światowej 2025 zamierza łącznie sprzedać 23 miliony biletów.

29 kwietnia: kolejny wzrost cen ryżu. Ryż w japońskich supermarketach osiągnął rekordową średnią cenę 4 220 jenów za 5 kilogramów w okresie od 14 do 20 kwietnia, co oznacza wzrost cen przez 16 tygodni z rzędu. Około 210 000 ton rezerw ryżu zostało wystawionych na sprzedaż w dwóch rundach licytacji, z czego około 94%, czyli 199 270 ton, wygrała Krajowa Federacja Spółdzielni Rolniczych (JA Zen-Noh). Do 24 kwietnia JA Zen-Noh wysłała około 47 000 ton do hurtowników.

30 kwietnia: Toyota rozpoczyna współpracę z Waymo z myślą o produkcji pojazdów autonomicznych. Toyota osiągnęła podstawowe porozumienie z Waymo, działem autonomicznej jazdy w ramach spółki macierzystej Google. Zgodnie z zapowiedzią, współpraca ma na celu wyposażenie pojazdów Toyoty w technologię autonomicznej jazdy Waymo i wspólne opracowanie nowej platformy samochodowej. Toyota rozważa również zaangażowanie w partnerstwo swojej grupy specjalizującej się w rozwoju oprogramowania, z planami ostatecznego zastosowania technologii w pojazdach konsumenckich.

KOMENTARZ

W kontekście gospodarczym kwietniowe wydarzenia zostały zdominowane przez groźbę nałożenia ceł przez administrację Donalda Trumpa. Groźba nałożenia ceł została potraktowana jako poważny kryzys gospodarczy. Większość wskaźników gospodarczych takich jak japońska produkcja fabryczna, nastroje biznesowe czy wycena japońskiej giełdy uległo wyraźnemu pogorszeniu. W odpowiedzi na cła Bank Japonii musiał o połowę obniżyć prognozy dotyczące japońskiego wzrostu gospodarczego. W odpowiedzi na zagrożenie premier Ishiba powołał specjalną grupę zadaniową, w której skład weszli przedstawiciele rządu oraz japońskiego biznesu. Pomimo licznych prób premierowi Ishibie nie udało się uspokoić nastrojów gospodarczych. Wyniki pierwszej rundy negocjacyjnej pokazały, że osiągnięcie porozumienia z prezydentem Trumpem nie będzie łatwe bez poważnych ustępstw po stronie japońskiej. W odpowiedzi na żądania USA, premier Ishiba Shigeru stwierdził, że Japonia jest otwarta na rozmowy dotyczące ułatwienia sprzedaży amerykańskich samochodów w Japonii, ale niechętnie podchodzi do liberalizacji handlu.

Jeśli chodzi o zwiększenie sprzedaży amerykańskich samochodów w Japonii, zadanie to wydaje się znacznie trudniejsze, gdyż cła na amerykańskie samochody sprowadzane do Japonii są zerowe. Prezydent Trump wielokrotnie powoływał się na „ograniczenia pozataryfowe nałożone przez Koreę Południową, Japonię i bardzo wiele innych krajów”. Jego zdaniem w wyniku tych „kolosalnych barier handlowych 81% samochodów sprzedawanych w Korei Południowej jest produkowanych w Korei Południowej a 94% samochodów sprzedawanych w Japonii jest produkowanych w Japonii”. To prawda, że państwa takie jak Japonia i Korea Południowa zbudowały pozycję swoich producentów samochodów dzięki stosowaniu dosyć protekcyjnej polityki promującej sprzedaż krajowych produktów. Można również doszukać się szeregu ograniczeń takich jak utrudnienia administracyjne dla amerykańskich eksporterów czy bariery językowe. Jednakże wprowadzenie ułatwień dla eksportu amerykańskich samochodów do Japonii czy Korei Południowej nie zmieni przywiązania i oczekiwań konsumentów, którzy najczęściej wybierają krajowe marki ze względu na atrakcyjną cenę, mniejsze gabaryty czy też mniejsze spalanie.

W kwietniu warto również zwrócić uwagę na dalszy wzrost cen produktów spożywczych. Japoński rząd nie może poradzić sobie ze wzrostem cen ryżu pomimo uruchomienia rezerw strategicznych. Jednocześnie administracja Ishiby Shigeru zapowiedziała wprowadzenie nowego programu ratunkowego dla japońskiej gospodarki, który ma opierać się na obniżeniu cen paliw i energii oraz dopłat dla małych przedsiębiorstw. Tymi argumentami nie udało się jednak przekonać większości japońskiego społeczeństwa, co jest widoczne w spadku poparcia dla obecnej administracji.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

